

אוניברסיטת בר-אילן
Bar-Ilan University

מחשבות וניסיונות אובדניים ברצף האוטיסטי הרחב

עבודה זו מוגשת כחלק מהדרישות לשם קבלת תואר מוסמך

במחלקה לחינוך של אוניברסיטת בר אילן

הדס ישעיהו

תקציר

ישנן עדויות רבות לכן שאינדיבידואלים על הרצף האוטיסטי הרחב חווים סימפטומים פסיכיאטריים רבים, וביניהם אובדנות, דכאון ופגיעה עצמית. מחקרים שונים הראו בעבר שאינדיבידואלים בעלי קשיים בגמישות החברתית פגיעים לאובדנות, ומודל "דיאתזה-לחץ-חוסר תקווה" הסביר זאת כחוסר יכולת למצוא פתרון אחר לבעיה. המחקר הנוכחי בחן האם הפרופיל הקוגניטיבי שמיוחס לרצף, ובאופן ספציפי התפקוד הקוגניטיבי, מקושר לסימפטומים אילו. 58 בגירים בגילאי 18-30 השלימו סדרת שאלונים הכוללים דירוג נטיות אוטיסטיות, דיכאון, היסטורית פגיעה עצמית, וכן פרופיל אובדני, מחשבות ומעשים אובדניים. בנוסף, המשתתפים אף ביצעו ארבע מטלות הבוחנות תפקודים ניהוליים: גמישות קוגניטיבית, עכבה ותכנון. מתוך סך המשתתפים, שהיו כולם לא מאובחנים, 13 נמצאו כבעלי דירוג גבוה בשאלון הנטיות האוטיסטיות. נמצא כי הנטיות האוטיסטיות, גם ברצף הרחב, היו מקושרות באופן מובהק הן לתפקודים הניהוליים והן לכלל הסימפטומים הפסיכיאטריים שנבדקו (אובדנות, דכאון ופגיעה עצמית). ממצא נוסף מראה כי נטיות אוטיסטיות ברצף הרחב וגמישות קוגניטיבית ניבאו אובדנות. הממצאים במחקר זה מראים כי אינדיבידואלים עם נטיות אוטיסטיות הם בעלי פגיעות גבוהה יותר לאובדנות, דיכאון ופגיעה עצמית ביחס לאוכלוסייה הכללית, גם במקרים של תפקוד נורמטיבי בשדות החברתיים והתקשורתיים. ייתכן כי זה מצביע על תפקיד חשוב שיש לתפקודים הניהוליים באופן כללי, ולגמישות הקוגניטיבית בפרט, בקשר שבין הרצף האוטיסטי הרחב ואובדנות. המחקר מהווה ראיה נוספת לקשיים המשניים שחווים אילו הנמצאים על הרצף האוטיסטי, ויכול לשמש כתזכורת לצורך במודעות ורגישות גבוהה יותר למכלול התפקוד של האדם בשדות השונים.